

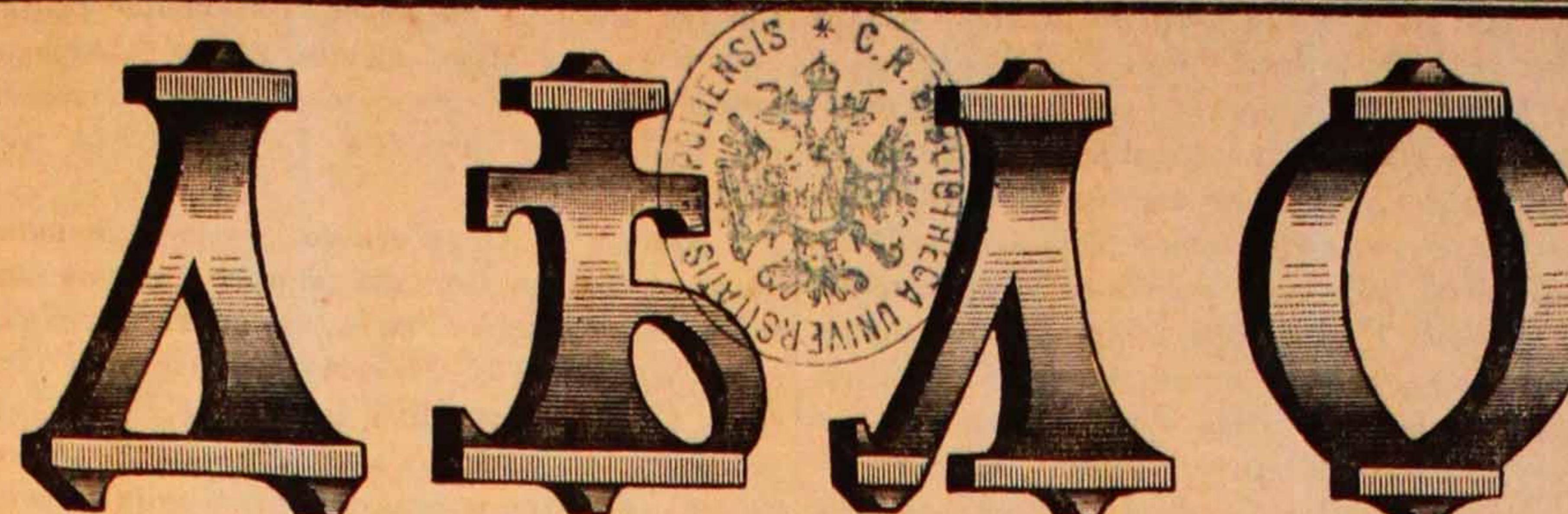
Выходитъ во Львовъ що Вторника, Четверга и Суботы (кромъ рускихъ святъ) о 4-й год. попод. Литер. додатокъ „Библиотека наизнанку, повѣстей“ выходитъ по 2 печат. аркшт кожного 15-го и посѣднаго для кожного мѣсяца. Редакція, администрація и експедиція подъ Ч. 44 улицы Галицка.

Всѣ листы, посыпки и рекламаціи належать пересылати подъ адресою: редакція и администрація „Дѣло“ Ч. 44 ул. Галицка.

Рукописи не возвращаются тѣлько на понородно застерьжены. Поздніе число стоить 12 кр. а. в.

Оголошенія принимаются по цѣнѣ 6 кр. а. в. бѣдь одни строчки початковы.

Рекламаціи исопечатаніи вольны бѣдь порта. Предплату наложити пересыпти франко (наилучше почтовыми пересыпти) до: Администраціи часописа „Дѣло“ л. Галицка, Ч. 44

ВП. Читателѣвъ въ Россіи просимо мати на уважѣ, що въ вимовѣ =jī, ȳ, ȳ=ī, u (въ серединѣ и на концѣ слівъ)=y, u (на початку слівъ и по самогласныхъ) = i, ȳ (на початку слівъ) = vi.

Въ 1883 роцѣ выходить „Дѣло“ три разы на тиждень, що вторника, четверга и суботы. Условія предплаты поданія на заголовномъ листѣ. Тамже подана такожь предплата цѣни „Библиотеки наизнаменитшихъ повѣстей“.

Голосъ закордонськихъ Поляківъ о руско-польськихъ отношеніяхъ въ Галичинѣ.

(Конецъ.)

Дальше пишется въ „Dziennik-u Poznański“: „Головна причина неагоды межинародної галицькихъ Русинівъ и Поляківъ має бѣльше характеръ соціального, значите, не трета глядати єи въ антиагонізмѣ національномъ. Такого антиагонізму властиво не було нѣколи; м旤ь бы дні тиба съ часомъ виродитися іменно черезъ продовживанье таєршніхъ непорозумінь. Давнійше походивъ тає соціальний роздоръ въ природного антиагонізму панщиняніого хлопа до свого пана. Теперъ глядати єо треба переважно въ нуждѣ и пониженю одинокихъ випливовихъ провідниківъ галицької Русі, с. в. руского духовенства“. — На се замѣтимо, що хотяй безперечно тепершніе соціальніе положеніе руского люду и руского духовенства не мало причиняюся до піддержування того недоволення и неохочення, котре тяжкою хмарою висить надъ цѣльми нашими политичнимъ и суспільнимъ житіемъ, то все таки треба лишиь одної хвили доброю застанови, щобъ порозуміти, що соціальний станъ не есть одиноко, ба наїтъ не есть головною причиною нашої межинародної неагоды. Аджеїкъ нѣкто не заперечить, що соціальний станъ народу и въ західній, польской часті Галичини майже нѣчимъ не лѣпшій, а гдекуди наїтъ и горшій, нѣкъ у насъ. Само вже те, що наші неагоды и домаганія окрещено назовою „квѣстыя russka“ показує, що се пытанье не о нуждѣ хлопа, не о пониженю духовенства, але именно о правахъ и кривдахъ рускої народности, пытанье выражено національне.

Чи були такій національний роздоры й давнійше, въ те не входимо, хотій исторія лишила о тѣмъ богато безперечнихъ слівъ; думасмо только, що кождому, кто теперъ береся говорити о нашихъ справахъ, не годиться замыкати очі на той фактъ, що теперъ неагода національна есть и не дається сковати підъ покривку антиагонізму соціального. Такъ сама вадається, що й реченье позн. Поляківъ о рускому духовенствѣ есть такожь такою покривкою для заслонення явищъ чаетковимъ и соціальнимъ явища загальнаго и національного. Кривда руского народа не лежить въ нуждѣ и пониженю руского духовенства, — противно, нужда и пониженіе руского духовенства випливава въ загальному покривженіи и упослѣдженіи рускої народности.

Дальше говориться въ посланію: „Задачею отже сильнѣшого польского елементу повинно бути — піднести соціально-товарицій розвѣнь руского духовенства, а се залежати буде лишиь отъ такту и здорового змислу Поляківъ, — а побочъ тогого піднести матеріальний станъ того духовенства. Въ розвязанію сего пытання, въ части морального а въ части чисто матеріального лежить підстава вгоды обохъ народовъ и приверненія щирыхъ взаимныхъ отношеній. Такъ само належить намъ съ всякою готовостю починити всякий справедливий національний уступства“.

На се замѣтити мусимо, що и тутъ авторы посланія, не знаючи добре нашихъ обставинъ, взяли цѣле пытанье не зъ того конця, въ якого треба було єго взяти. Якъ бачимо, головну вагу поклали они на підвищеніе стану нашого духовенства, хотяй и самій добре знаютъ, що н. пр. підвищеніе економичного стану нашого духовенства залежить не виключно отъ самихъ Поляківъ, але отъ ряды державної, где о то теперъ сильно стараються осмілько ческій, тирольскій и др. клерикали. Такъ само помыляються познанській Поляки, думаючи, що черезъ само піднесене економичне и товариціе руского духовенства полагодится вже остаточно руске пытанье. Намъ вадається противно, що підвищеніе економичного стану нашого духовенства поставить пытанье руске на нову дорогу, бо духовенство наше, вибувши въ дотепершній економичній и соціальній зависимості, съ бѣльшою силою и енергією може боронити права и державного становища рускої народности.

Чи правда, чи кривда
И чи мы дѣти?

шкода лишь, що не нашою а пожиченою у сусѣда мовою. Таки мимо всіхъ трудностей и переносій розвивається наша родна словесність на Українѣ, випускає що разъ нові творы, и наче той твердый дубъ, хоче пришибленій неразъ кріпкимъ приморозкомъ позної весни, зновъ зеленіє свѣжими наростями, новою красашю надѣю будущини, и отраднѣшіе намъ всѣмъ, що

„Наша дума, наша пісня

Не вмире не загине.“

Словесна праця нашихъ братівъ на Українѣ не виявляється въ днівникарствѣ народній, котрого тамъ не має, бо анѣ „Зарбъ“, иѣ „Трудъ“, иѣ „Одесского Вѣстника“, хоче они почасти обговорюють рускій народній справы, не може назвати рускими днівниками, а „Кievска Старина“, про которую даліе поговоримо, лишиь дялкі матеріали етнографічній замѣщують въ рускому языцѣ. Такимъ робомъ літературній силы закордонської Русі не мають отиціа, около котрого могла бы скupитися до спільнога органічнога праць словесної. Всѣ майже українські письменники трудятся кождый про себе, такъ сказать бѣдь „погай миру“ (хоче не зъ вінами) такъ якъ и праць ихъ выходять спорадично, то тутъ, то тамъ, середъ величезного царства. Нѣкакъ товариство літературне не єде въ підмогу, не оживляє и не розвиває словеснію праць закордонської Русинівъ, скромъ кіевскаго товариства літоцисця Нестора, котре съ великою пильностю дѣлаетъ про розъясненіе нашої бувальщины. Затихла такожь праця кіевскаго отдельнаго географічнаго общества, вѣнчана такимъ хорошимъ успѣхомъ въ виданіяхъ дорогоцінніхъ матеріаловъ до української етнографії, а стосы нагромадженихъ новихъ матеріаловъ до познання українско-руского языка,

Въ противенствѣ до галицькихъ шовинистичніхъ днівниківъ въ родѣ „Gazety Narodu“ и „Czas-u“, котрій при кождой случайности денунціють всіхъ Русинівъ о „moskalofilstwo“ и „szyzmę“, авторы посланія протестують противъ підсушення такихъ стремленій цѣлому рускому народови и цѣлой рускій интелигенції.

Въ заключенію свого посланія авторы вказують своимъ галицькимъ братямъ, якъ повинні въ найближшій хвили поступати съ Русинами. „Нехай братя наші въ Галичинѣ виступлять єь вище вказаною нами програмою; близькі выборы до сойму краевого подають имъ дуже добрий случай. Не можна предѣст допустити, що въ цѣлого руского народа въ Галичинѣ не далося винайти кольканайцять честно и благородно мыслячихъ людей єь отповѣднимъ, бодай якимъ-такимъ образованьемъ, словомъ — рускихъ патріотівъ. Въ добутити хъ хочьбы въ землѣ, втягнути ихъ до спільнога выборчої акції и выфорутивати ихъ на послѣдовъ, и єь ними разомъ въ братній згдѣ працювати надъ довершеньемъ повышеної програмы. Заклинаємо нашихъ братей въ Галичинѣ, щобы розпочали сильну акцію въ тѣмъ дусѣ.“

„Справдѣ мусѣльби мы бути духовно спільними, колибъ при порядкованіи нашихъ отношеній до галицької Русі не мали мы на оцѣнѣ цѣлої Русі єть Чорного моря ажъ до Днівни. Воскрешати тую Русь морально и матеріально, підготовляти для неї лучшу будучностъ, котрої достойна, бо не бѣзъ нашої вини теперь она нещаслива, — се наша задача, випливава єь обовязку и єь почутя власного нашого интересу. Если роїжній племена славянській не дойдуть до зрозуміння солидарності своихъ интересовъ, то нема для нихъ будучности, — утонуть або въ нѣмецькій пуччинѣ, якъ потонули роїжній брати мѣжъ Лабою и Одрою, або въ Аксаковско-Катковському панславизмѣ. Що бѣльше, въ нашій згдѣ и въ тѣсній солидарності славянськихъ межіплеменныхъ интересовъ лежить наїтъ одиноке средство — спасти великоруске племя, до котрого мы не чуємъ нѣякої ненависти и котре толькі въ союзѣ съ другими славянськими народами, опертомъ на засади федерації и взаимного ушанованія, може бути спасене для ідей и цивілізації славянської.“

Перечитавши се посланіе, котрого головний

Предплаты на „Дѣло“ для Австроії:	Для Россіи
на цѣлый рокъ	12 рбл.
на півъ року	6 рбл.
на півъ року	6 рбл.
на четверть року	3 рбл.
на четверть року	3 рбл.
на цѣлый рокъ	16 рбл.
на півъ року	8 рбл.
на четверть року	4 рбл.
на цѣлый рокъ	15 рбл.
на півъ року	7-50 рбл.
на четверть року	3-75 рбл.
на цѣлый рокъ	19 рбл.
на півъ року	6 рбл.

на цѣлый рокъ . . . . .

на півъ року . . . . .

на четверть року . . . . .

на цѣлый рокъ . . . . .

на півъ року . . . . .

на четверть року . . . . .

на цѣлый рокъ . . . . .

на півъ року . . . . .

на четверть року . . . . .

на цѣлый рокъ . . . . .

на півъ року . . . . .

на четверть року . . . . .

на цѣлый рокъ . . . . .

на півъ року . . . . .

на четверть року . . . . .

на цѣлый рокъ . . . . .

на півъ року . . . . .

на четверть року . . . . .

на цѣлый рокъ . . . . .

на півъ року . . . . .

на четверть року . . . . .

на цѣлый рокъ . . . . .

на півъ року . . . . .

на четверть року . . . . .

на цѣлый рокъ . . . . .

на півъ року . . . . .

на четверть року . . . . .

на цѣлый рокъ . . . . .

на півъ року . . . . .

на четверть року . . . . .

на цѣлый рокъ . . . . .

на півъ року . . . . .

на четверть року . . . . .

на цѣлый рокъ . . . . .

на півъ року . . . . .

на четверть року . . . . .

на цѣлый рокъ . . . . .

на півъ року . . . . .

на четверть року . . . . .

на цѣлый рокъ . . . . .

на півъ року . . . . .

на четверть року . . . . .

на цѣлый рокъ . . . . .

на півъ року . . . . .

на четверть року . . . . .

</

Лично яъ практикъ здорова тутъ видѣлъ сплошные
трудности, бо изъ каждой округиъ вы-
борчій изъ русской части иракъ приводилъ
даже що наименше одинъ кандидатъ
въ лыновъй вольскій „z mniej albo wiêcej
wprawywowem nazwiskiem“; супротивъ кого-то
изъ рускому кандидатамъ годъ устоя-
ти. Згода затыжъ и попытка привести ру-
сокъ народности, чтобы сдѣлать корреспондента,
се рѣчи гарни изъ теоріи, але же только изъ
теоріи ужестий. „Dla przeradowania
tej idei w esup brak nam odwagi, energii,
z mowic o prawde, takze i dobrej woli“.

Мы только юдичий можемо бути нашему
брату Полякови за таке щиросердче признан-
ніе. Бракъ доброй волѣ. — значїтъ, щожъ
ту й говорити бѣльше? Тай епрападъ: иъ од-
ной стороны „plejada kвітлущихъ пазвіскъ“, а зъ
другой якісь тамъ „скромный кандидатъ“, якісь
тамъ праца рускої народности! Тутъ извѣсть
выбору не може бути для нашихъ галицкихъ
Поляковъ, у которыхъ чоловѣкъ починаєтъ отъ
шамбеляна, а найвишій ідеаль всѣхъ про-
чихъ необдарованихъ титуломъ шамбеляна
єсть бодай бути лькомъ того шамбеляна!

Только же мы надѣемся, що теперь не
только наша интелигенція, але и простой на-
родъ познае добра, чимъ уважаютъ нась Поль-
ски и на що мы имъ потрѣбны, — и при-
ближающихъ выборахъ не дастъ перекиду-
вати себѣ мошь пилку изъ руки до руки ad ma-
jorem gloriam *świetnych nazwisk*, але глядѣти
буде *попередъ* всего на людей, а не на нааны,
такъ же добре, що и подъ „świetnym nazwiskiem“
уже часто може крытися далеко не „świetny“
чоловѣкъ. Такъ само запевнимо пановъ Поль-
ковъ, що Русины, якій войдутъ до сойму
краинного зъ выбору народа, будуть уважати
свою задачу зовѣмъ не засвѣдчуванье „пе-
редъ цѣлымъ свѣтомъ“ ласки и доброты па-
новъ Польковъ, але тверду, ширу працю для
добра своего народа.

ДОПИСИ.

Зъ Черновецъ.

(Переглядъ политичнаго и литературнаго
житія буковинскихъ Русиновъ за р. 1882.) (Дальше).
Въ попередніомъ числѣ загадали мы про „Мѣ-
щанську Читальню“ въ Чернівцяхъ и сказали,
що розвой сеи Читальнѣ не можна назвати
цивїтучимъ. И справдѣ. На якихъ 100 членовъ
сходиться ледви 20—30 (розумѣвесь все тыхъ
самыхъ) въ недѣль и свита. Однакъ и се вже
важне въ нашому житю.

Не лучше рѣчь стоять и съ прочими чи-

Популярна література закордонськихъ Ру-
сівъ збогатилася двома новими книжочками
Федоровского, „Про Двітеритъ або обклад-
ки для селянъ и хуторянъ на Українѣ“
(въ Харковѣ) и **О. Степовиця**, „Оновданье
про комахъ, яка отъ нихъ користъ або
шкода въ господарствѣ“ съ 45 рисунками
(въ Києвѣ), звѣстне читателямъ „Дѣла“ зъ оцѣнки
проф. **Н. Верхратского**. Книжочка та мимо гдяя
какъ дрѣбныхъ хибъ може послужити взорцемъ,
якъ належить популяризувати научній вѣдомості
для нашого народу. Крѣмъ того появилось въ
Киевѣ 4-те виданье цѣнної книжочки „Дешо
про свѣтъ Божій“, зъ котрою майже всѣ
статії понереччатувано въ давнійшихъ выда-
вихъ „Просвѣты“. Зъ музыкалії появився З тый
„Зборникъ пѣсень“ **М. Лисенка** и егожъ
2-їй выпускъ „Музини до Кобзаря“ и „Мо-
лодощь, зборникъ танківъ та весня-
нокъ“.

Окромъ тыхъ 23 хъ книжечокъ и книжокъ оповѣщено, що пебавомъ выйде въ Кіевъ (а може й выйшовъ) зборникъ „Рада, на рокъ 1882“, въ котримъ мають мѣститись: Повѣя, романъ Мирного, повѣсть Нечуя-Левицкого, два оповѣданія Бабенка, два оповѣданія Д. Мордовцева, оповѣданія Садовскаго, Лопуха, драма Старицкого; поезіи: Щоголева,, Старицкого и и. и научній статії въ рускомъ и россійскомъ языцѣ. Альманахъ „Рада“ має обоймати 25—30 листовъ великого формату. Альманахъ сей доси зъ незвѣстныхъ намъ причинъ не появився. Такожъ мало появитись 3-те выданье оперы Старицкого „Роздвіяна ночь“ и 2-ій выпускъ его зборника „Думы и пѣсни“ въ „Украинська граматка“ (букварь), а до печати приладжено 2-ій выпускъ украинського альманаха „Луна“, „Читанка, перша книжка польської азбуки“, „Кайдашева сем'я“ повѣсть Нечуя-Левицкого (выдана у Львовъ 1879), а въ Петербургъ приладжують нове выданье Шевченкового Кобзаря.

Въ россійскому языцѣ появились Т. Шевченко п'єса „Музикантъ“ въ Кіевѣ и исторична п'єса нашего ветерана-писателя Д. Мордовцева „Сагайдачный“ въ Петербургѣ.

Наукова праця нашихъ закордонскихъ братей скучилась около основаного съ 1882 рокомъ въ Кіевѣ мѣсячника историчнога „Киевскій Старець“.

тальными изъ краю, о которыхъ и можу подать
лишь тѣ вѣдомости, икакъ менѣ удѣлили
другій людь, стыкаючись частѣше съ наро-
домъ. Въ Рѣчицѣ сходится ледви 20 людей
до читальни; решта не ходить, бо боятся вся-
кого рода переслѣдованій дѣбрника (войта).
Зверѣнѣсть читальни постигла несправности.
На Стефана Гудковатого, секретаря читальни
изложено подточъ заробковый (надъ 6 зре-
рочно) за то, что бывъ гдесь-колись зробивъ
икуєсь работу тесельску, — хоть въ того не
удержуєся; Стефанови Дутцѣ, представителемъ
читальни, 60-лѣтнему старцу, откинуто ре-
кламацію и взято до войска 25-лѣтнаго оди-
нака-сына. Въ Васловицахъ ехали люди
и читали книжочки „Проевѣты“ и „Батькѣв-
щину“ и задумунали заложити читальню. На-
разъ жады зробили на нихъ доносъ, что люде-
тайкомъ сходится, читають россійскій револю-
ційній письма и вбираютъ рѣваки жидовъ.
Дня 27 лютого 1882 вѣхала наразъ судови-
комисія въ Черновецъ; гвардіи перешукали
хаты найчастѣйшихъ людей, врывали нащѣть
подлоги... Не дивница, что люде такъ перепу-
дилися, что бѣтъ тогда и медомъ не заманишь
вѣкого до книжки. Въ Рогданѣ зложили
були люде читальню еще 1880 р., але тамош-
най священникъ разбивъ еи заразъ; всікій за-
ходы оживити читальню показалися дарем-
ными. Въ Кѣцманіи дѣлалъ такъ само; пра-
вославный священникъ оттягавъ людей отъ чи-
тальни, кажучи, що Русины (= уніяты) хо-
тятъ черезъ читальню погубити „волоеску“
въру.

Досыть добре мають розвиватися читальни въ Дорошбвцяхъ, въ Самушинахъ, въ Валивѣ, въ Неполокбвцяхъ и въ Барбвцяхъ, где обставини бѣльше спріяютъ ровноеви, бо суть люде, котрї читальними радоаимаются. Такожь має бути читальня въ Бродку, о котрї мы однакъ майже нѣчого не знаємо. Початки читалень можна подыбати въ Суховерховѣ и въ Волоцѣ, где гдякй люде сходятся и читають. Такожь въ Глибодѣ, якъ зачуваємъ, має завязатися читальня.

Въ прочихъ же громадахъ нема съ кимъ о читальняхъ, громадскихъ касахъ пожичковыхъ, склепикахъ и т. д., и говорити. Жиды, урядники, священики суть тому всему противній або не радѣ, — а селяне и маломѣщане не могутъ порозумѣти користи зъ такихъ за-кладовъ — и остають рѣвнодушными.

Однакъ и такой просвѣтній початки буко-
виньско-рускаго народа суть дуже потѣшаю-
чимъ фактамъ; они въ великой мѣрѣ суть
выпливомъ дѣяльности кружка людей, котрый
горнулся около проф. Онишкевича. Коли тая

горетка щирыхъ патріотовъ частѣйше сходи-
лася и думала надъ нашою бѣдою, — выко-
лолася еще одна дуже добра гадка: винувати
Чернівціхъ рускій аматорскій те-
атръ.

Около п. Окуневскаго, котрый першій
поднялъ голосъ въ той справѣ, вгорнулася
горетка молодшихъ силъ, мужчинъ и дамъ
котра поставила себѣ задачу осущестити гад-
ку п. Окуневскаго. Якъ на щастье знайшовся
человѣкъ, котрый мѣгъ въ той справѣ пыт-
на себѣ проводъ и обніти артистичну дирек-
цію театру. И справдѣ, п. Мих. Коралевичъ н-
щадивъ трудовъ и заходовъ, щобы гра на-
шихъ любителівъ выпала икъ наилучше,
теперь мы можемо повеличатися нашимъ теа-
тромъ. Якъ великій впливъ має рускій театръ
въ такихъ Чернівціхъ, се каждый самъ осу-
дить. Жаль только, що въ послѣдніомъ час-
руска публика въ взглядомъ театру охолоднила
такъ що на передпослѣдніомъ представлени-
були лишь три рускій родины, а на послѣд-
ніомъ въ загалѣ дуже мало.

За цѣлый часъ своего существованія давашъ театръ слѣдующій представлени: 1) Задрбена жена; 2) Наташка Полтавка; 3) Лови на мужа; 4) Мышанина языковъ волоскаго с францускимъ; 5) Средство выдавать девчата; 6) Слава Богу, столъ накрытый; 7) Подозрительна особа; 8) Шельменко-денщикъ. Съ послѣднимъ представленьемъ сполучили Русинъ, такожь сняткованье 600-лѣтніи рѣчицѣ паневанія династіи Габсбурговъ, — о чѣмъ вже впрочемъ былописано въ „Дѣлѣ“.

Переходжу до дѣяльности академичной товариства „Союзъ“. Въ минувшомъ роцѣ
колькохъ членовъ сего товариства брало живую
участь въ каждомъ моментѣ руского житя, —
прочий жъ члены були и суть членами большими
для того, что на университетѣ есть мода нале-
жати до якогось товариства, нѣжъ для само-
идей. Одно еще, чимъ „Союзъ“ може повели-
чatisя, се его хоръ, котрый и у иныхъ на-
родностей внаходитъ повне признанье. Тымъ
хоромъ украшалися вѣръ рускѣ торжества; хоръ
„Союза“ бувъ все и всюда, где лишь проявля-
лося руске житѣ. Кромѣ хору „Союзъ“ не
може выказати ишиои дѣяльности. Досытъ
вернути увагу на тое, что сего року уступа-
ючій выдѣлъ сего товариства залишивъ навѣтъ
вложити справу аѣ свои дѣяльности, — зда-
ется для того, что тая дѣяльность обмежувалася
больше на выполнюваню чужихъ пляновъ
гадокъ, якъ на реализованю своихъ власныхъ
Призвати треба, що якъ при рускихъ зборахъ
такъ при народномъ фестинѣ въ Кобцманѣ
бравъ „Союзъ“ большу участь, и не лишь зви-
личавъ тїи лѣтъ своимъ спѣвомъ, але такожъ

Зъ Лемкѡвщины.

(О емиграции Русиновъ-Лемківъ до Америки.)
Америка сталася теперь жереломъ богатыхъ заробкѣвъ для Русиновъ-Лемківъ. Я читавъ недавно въ одной часописи, что въ Галичинѣ вывандрувало до Америки послѣ урядового справовданя (о сколько собѣ пригадую) 1139 людей; я зновъ могу сказать, что самыхъ Русиновъ-Лемківъ пойшло туда до 700 людей. Цѣкава и потѣшна рѣчь, что нашъ Лемко забираючися до Америки не спродає свого грунту, якъ то чинять Мазуры. Лемко иде тамъ лишь на два, найбѣльше три роки на заробокъ, оставляючи дома цѣле свое господарство, о котрѣмъ и въ Америцѣ памятає, бо въ листахъ писаныхъ въ Америки все разпоряджує, якъ тутъ маєся его господарство провадити. Заробку бѣльшого якъ въ Америцѣ певно не найдовы бнъ нѣгде. Найбѣльше нашихъ людей нашло роботу въ Ігоу и Jersey City при фабрикахъ. Працѣвітій нашъ чоловѣкъ оплативши харчъ и хату заощаджув 400—600 зр. рѣчно; ей грошъ посылає бнъ до дому, щобы або господарство свое улучшити, або если того не потреба, дати кому на пожичку. Зъ мѣсцевости, въ котрой проживає пишучій сю допись, въ мѣсяци мартъ 1882 вывандрувало до Америки четверо людей; въ тихъ одинъ приславъ до дому 332 зр., другій 250 зр., третій 200 зр., четвертий 400 зр. Еще року нема, якъ туда пойшли! Чижъ не красный заробокъ? Тожъ и не дивота, що кождый хоче теперь ити до Америки, где, якъ оказуєся въ листовѣ, можна заробити денно 2 до $2\frac{1}{2}$ доляра. (Одинъ американський долляр = 2 зр. $12\frac{1}{2}$ кр.) Навѣть женщины идутъ туда. Тіи вправдѣ не роблять въ фабрицѣ, але занимаються вареньемъ и праньемъ для нашихъ людей и за тое могутъ мати на мѣсяцъ кѣлька десять долларовъ. Зъ листовѣ писаныхъ до дому показуєся, що робота тамъ дуже тяжка; пишуть: „Еслибы у насъ люди такъ робили, якъ въ Америцѣ, то и на камени родилобыся.“ Але лишь працѣвітій люде заробляють такій грошъ, для лѣнивого нема тамъ заробку. Теперь зновъ богато людей выбираєся до Америки.. Гдеякій вже повернули въ Америки и розповѣдають, що робили и якъ проживали. Небавомъ бѣльше донесу о той вандровцѣ нашихъ Русиновъ-Лемківъ до Америки и о житю ихъ тамже, якъ тое описують повернувши и якъ представляєся въ листовѣ сюда писаныхъ.

ПЕРЕГЛІДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Отповѣдь мин. Дунаевскаго Пленеру.)

Отповѣдающи на бесѣду посла Пленера, который содержание подали мы въ попереднѣмъ числѣ „Дѣла“, министер скарбу Дунаевской на вступѣ зазначивъ велику трудность укладанія такихъ уставовъ финансовыхъ, который бы оподатковуючи всѣ верствы людности, вымѣрювали заразомъ кождой належну справедливость. Такъ само застѣргся противъ того, якобы и его предложенія мали бытъ вышыпымъ теперѣшній системѣ поенданія. Предложенія податковой не можуть иѣкого единаго, всѣмъ они непрѣемній, а цѣль ихъ — побольшити доходы державы. Приступающи до заключенія пос. Пленера, министер такъ же: Шо до податку заробковому, то пос. Пленер ставить вымоганье, щобъ податокъ той бувъ ста- лый. Правда, се будо бы даже пожадане, — толькожъ знать алиша робота и. Пленера доказуя, что присталомъ податку заробковому найбѣднѣшій верствы именно найтяж- ше почуваютъ всякий ста- лый податокъ, бо жадеъ податковый урядникъ не може постѣйно утвариваниемъ податкомъ такъ докладно обти- жити велике и скомпликоване предпрѣемства, якъ мале и по просту ведене господарство. Тожъ именно для того, що йшю тутъ обтяженье большихъ предпрѣемствъ, при которыхъ постѣйно ута- рифование есть неможливе, означено въ проектѣ лишь штрафами, а означивши при той стону про- центову, дано властимъ вымѣрюющимъ податокъ можливость — отнюдно обтижувати такожъ большъ промысловъ предпрѣемства. Шо не було ту иѣкакою фискалною цѣллю, доказуя приближене обчисление скарбовомъ дирекціи, що при тѣмъ податку заробковому въ порівнянію съ иными и съ отповѣднимъ кля- сами податку доходового, скарбъ по- носить ущербъ больше якъ на три ми- ліоны (Дивно звучить се заявленіе и. министра скарбу! Оно жъ зовѣмъ суперечне съ его вступнімъ заявленіемъ, що ему ходило при сихъ проектахъ о побольшаніи доходу державного. Ред.)

Дальше застѣргася министер противъ того, якъ коли-бъ его проектъ податковый въ чѣмъ небудь змагавъ до введенія податку пого- ловного. Податокъ поголовный, с. с. оплата, ко- трую побирається отъ кождого безъ ржиницѣ, безъ взгляду на то, чи мае бѣть якій дохдъ чи нѣ, и оплата така мусѣлабъ бути очевидно для вѣхъ рѣвно. А мѣжъ тымъ досыть толькожъ кинути окомъ на тарифу проекту податковыхъ, щобъ побачити, що въ другої клясѣ всѣ тѣ, що заробляють виже 300—400 зр., не будуть платити иѣкого. А коли кто заробляє виже 300—400 зр., то не великий се буде для него тягаръ платити рѣчно 70 кр. рѣчного податку.

Шо до податку отъ рентъ, то министеръ рѣшучо збиває той закідъ, якобы черезъ оподат- кованье ренты отъ капиталу въ краю такъ убо- гомъ въ капиталы, якъ Австрія, потягло за собою мѣдкопане державного кредиту. Понередъ всего воѣ тѣ ренты, которымъ доси признане було увѣ- нине отъ податковъ, остаются ї на дальше отъ нихъ вѣльными. А по другоѣ вѣрятъ державы, великій капиталнисты, не дають на найкрасашій фразы, але коли побачутъ, що держава сякъ чи та- къ вводить якій ладъ и солиднѣсть въ свои фінансы, то ї наберутъ до неї бѣльши вѣры. Такъ само безпѣдѣствный и той закідъ, що ка- питалнисты купи- ви облигацио або довжній записъ вона fide, надѣючись не платити зъ него иѣкакою податку, — тожъ и теперъ зъ той причини не належить на него податку накладати. Зъ тако- го становища кождый податокъ бувбы нарушеніемъ права, бо предѣкъ кождый податокъ мусѣть бути разъ свѣжо заведеній. Але же треба взяти дѣло зъ другого боку: чому той, кто зъ заощадже- ныхъ, заробленыхъ або дарованыхъ грошої купує дѣмтъ або поле, мусѣть платити податокъ груто- вый та домовий, а той, кто купити за такій гро- ш облигацио або пріоритеты, має бути на вѣки вѣльний отъ податку?

Дальше збиває министеръ, хотъ досыть сла- бо и неясно, твердженіе Пленера, якобы оподат- кованье ренты мало підвищити стону процентову и за тымъ залити цѣлый тягаръ на властитељъ грутовыхъ. Вертаючи ще разъ до пріоритетоў, министеръ виказує, що они, зъ вынікомъ обли- гаций державныхъ и волинъ державныхъ, кра- сивыхъ, новѣговъхъ та гремадскихъ пожичокъ, вже й лобса дотенерѣшній уставы (розпорядж. мини- стерства скарбу въ д. 7 цвѣтнія 1870, арт. 13) повинні бути оподаткованій, хоци засада тога доси осталася на папері. Після приближеного обчисле- нia скарбовою дирекцію (до котрого не вчислена ще державна рента) мусѣмо въ Австрія капитални- сти вѣльнихъ отъ податковъ: въ публичныхъ пожичкахъ 459,800,000 зр., въ листахъ застав- ныхъ 229 мил. зр., въ пріоритетахъ (облигахъ першеньства) 340 мил. зр., въ вкладкахъ щадни- чихъ і др. около 700 мил. зр., то значитъ разомъ около 1728 миліоновъ зр. ст рѣчнѣмъ доходомъ 70 до 80 миліоновъ, отъ которыхъ держава не має анѣ цента податку. Колажъ рада державна схоже и дальше йти тою дорогою и всімъ нови капиталы въ ренты увѣльнятъ отъ податку, то зъ того конечно вишло, що всѣ чимъ разъ бѣльши тя- гаръ, всѣ підвищенія податковъ державныхъ спадати будуть на тихъ, що теперъ оплачують безпѣдѣсли податки. Дальше збиває министеръ закідъ Пленера що до часу щадничихъ и опо- даткованія пропизій отъ вложенихъ тамъ вила-

докъ. Не йде тутъ о оподаткованье вкладокъ дробныхъ, але же мусѣмо примѣръ, що гдѣялъ людя мають въ щадничахъ по 20, 30, 40 або й 50 ты- сячъ і жіютъ зъ процентовъ, — не знати затымъ, дялчого бы такій доходы не мали бути оподат- кованій.

(Министеръ Гироз) прибувъ вчера до Вѣднія. На дѣбре повітавъ его амбасадоръ россійскій Лобановъ съ цѣлымъ персоналомъ амбасади. Вчера мавъ мати Гироз авдіенцію у цѣсаря, а оттакъ конференцію зъ гр. Кальвоки. Ныйтъ має отбути- ся двбрскій обѣдъ въ честь Гироза.

(Регуляція конгресу священиківъ) прїде вже небавомъ на порядокъ дневній въ палатѣ послѣдовъ; референтомъ той спровѣсть є гр. Клемъ-Мартиницъ.

(Нове школи Лінгбахера), мовъ той Марко по пеклѣ, волочится зъ комісіи до комісії, зъ палати до палати и не може бути вже разъ якъ небудь ухвалена. Головну перенону той новелу ставляють завѣдгоды Поліки, стоячи за засадою, що на народніхъ школахъ малють рѣшати лиши сїмы краївъ.

(Комісія бюджетова палати послѣдовъ) швидко залагоджує бюджетъ на р. 1883 р. Дня 23 с. м. ухвалила вже комісія бюджетъ министерства фінансовъ. Пос. Гавнзеръ поставивъ двѣ резолюції, взызвали правителство, щобъ порозумілося зъ Уграми въ справѣ зниження цѣни соли и въ спровѣти выробу соли для худоби.

(Въ соймѣ угорському) розпочалися цѣкаві дебати надъ петицією топольчанського округа ви- борчого о знесеніе рѣвноупривненія и-дѣвъ въ Угорщинѣ. Справоздатель комісія бувъ противній обмежуваню рѣвноупривненії жидовъ. Пос. Источи, завзятый ворогъ семитовъ, въ промовѣ повної нападобѣ на жидовъ зажадавъ, щобъ петицію брослати правительству и поручити ему выготовити проектъ ревізії закона, которымъ дано жидамъ рѣвноупривненії. Рѣшеніе въ той спровѣ еще не наступило.

(Внесеніе Вурмбрanda въ комісію языковой палати послѣдовъ.) Пос. Вурмбрандъ поставивъ бувъ давнѣшіе въ радѣ державной внесеніе, що- бы языки иїменскій бути заведений якъ держав- ний. Оногдь тое внесеніе прїшло на порядокъ дневній въ комісію языкову. Дебати отбулася зовѣмъ спокойно. Гр. Таффе, присутній на за- сѣданнію комісії, заявивъ, що заведеніе иїменскаго языка якъ державного не есть теперъ на часѣ а може настутити ажъ тогда, если буде доведене до конця порозуміннѣ межи ржиньми народно- стями и политичніми партіями въ Австрії. По- короткѣ дебати прїшло до голосования; внесеніе Вурмбрanda откінено 12 голосами противъ 7. Вурмбрандъ заявивъ, що свое внесеніе предло- жить палатѣ, якъ внесеніе меншості.

ЗАГРАНИЦЯ.

(Россія. (Угода съ Римомъ.) Якъ мы вже доносили, угода межи правительствомъ россій- скимъ въ Ватиканомъ зостала вже підписанна. Цѣкаво рѣчкою буде розглянутия близше въ томъ, що о угодѣ пишуть дѣялкі дневники. „Polit. Correspondenz“ пише: „Содержаніе договору межи Россіею а римскою курією не зостало доси ого- лошено и вѣроятно не оголосить его иїколи. Переговоры розпочалися еще въ Вѣднія 1881 р. ме- жи пуніціемъ вѣденіскими кард. Іакобінами а бувши післомъ россійскимъ въ Вѣдніи п. Убрілемъ. Справа та виша зразу поволи, поки не прїхавъ до Вѣднія Мосоловъ, директоръ департаменту для чужихъ вѣренісковъ. Тогда прїшло до лекши виїмніи гадокъ, залагоджено спровѣти виїмніи кат. духовенства, скомпромитованого черезъ участіе въ повстаннію р. 1863. Курія призвала на внесеніе языка россійскаго до семинарії католицькихъ, щобъ виїмніи спосібъ приготовити священиківъ для такихъ мѣсцевостей, где языки польські есть чужими. Правителство россійске обѣцало обсѧ- дити опорожненій кат. престоли владычі, а кромѣ того поробити інші уступства що до свободы вѣренісковъ, щобъ лишь не мали на цѣли поль- зонізації. Познѣшіе підніять на нової тѣ переговоры въ Римѣ п. Бутеневъ. Межи правитель- ствомъ россійскимъ а курію заходили еще многи непорозуміннї, поки на конецъ не уложено оста- точного протоколу, підписаного черезъ Бутеневу, и не отослано сюда до Петербурга до остатногого підпису. Найважливіою точкою сего протоколу есть именно та: курія має наглядати, щобъ кат. духовенство въ Россіи не дѣйствувало въ цѣляхъ антиросійскихъ и щобъ виїмніи країнъ не проповѣдало по польски, але по россійски. „Zgoda o Rzymie“ пише: „Не перечимо що колька звѣдокъ, залагоджено спровѣти виїмніи кат. духовенства, скомпромитованого черезъ участіе въ повстаннію р. 1863. Курія призвала на внесеніе языка россійскаго до семинарії католицькихъ, щобъ виїмніи спосібъ приготовити священиківъ для такихъ мѣсцевостей, где языки польські есть чужими. Правителство россійске обѣцало обсѧ- дити опорожненій кат. престоли владычі, а кромѣ того поробити інші уступства що до свободы вѣренісковъ, щобъ лишь не мали на цѣли поль- зонізації. Познѣшіе підніять на нової тѣ переговоры въ Римѣ п. Бутеневъ. Межи правитель- ствомъ россійскимъ а курію заходили еще многи непорозуміннї, поки на конецъ не уложено оста- точного протоколу, підписаного черезъ Бутеневу, и не отослано сюда до Петербурга до остатногого підпису. Найважливіою точкою сего протоколу есть именно та: курія має наглядати, щобъ кат. духовенство въ Россіи не дѣйствувало въ цѣляхъ антиросійскихъ и щобъ виїмніи країнъ не проповѣдало по польски, але по россійски. „Zgoda o Rzymie“ пише: „Не перечимо що колька звѣдокъ, залагоджено спровѣти виїмніи кат. духовенства, скомпромитованого черезъ участіе въ повстаннію р. 1863. Курія призвала на внесеніе языка россійскаго до семинарії католицькихъ, щобъ виїмніи спосібъ приготовити священиківъ для такихъ мѣсцевостей, где языки польські есть чужими. Правителство россійске обѣцало обсѧ- дити опорожненій кат. престоли владычі, а кромѣ того поробити інші уступства що до свободы вѣренісковъ, щобъ лишь не мали на цѣли поль- зонізації. Познѣшіе підніять на нової тѣ переговоры въ Римѣ п. Бутеневъ. Межи правитель- ствомъ россійскимъ а курію заходили еще многи непорозуміннї, поки на конецъ не уложено оста- точного протоколу, підписаного черезъ Бутеневу, и не отослано сюда до Петербурга до остатногого підпису. Найважливіою точкою сего протоколу есть именно та: курія має наглядати, щобъ кат. духовенство въ Россіи не дѣйствувало въ цѣляхъ антиросійскихъ и щобъ виїмніи країнъ не проповѣдало по польски, але по россійски. „Zgoda o Rzymie“ пише: „Не перечимо що колька звѣдокъ, залагоджено спровѣти виїмніи кат. духовенства, скомпромитованого черезъ участіе въ повстаннію р. 1863. Курія призвала на внесеніе языка россійскаго до семинарії католицькихъ, щобъ виїмніи спосібъ приготовити священиківъ для такихъ мѣсцевостей, где языки польські есть чужими. Правителство россійске обѣцало обсѧ- дити опорожненій кат. престоли владычі, а кромѣ того поробити інші уступства що до свободы вѣренісковъ, щобъ лишь не мали на цѣли поль- зонізації. Познѣшіе підніять на нової тѣ переговоры въ Римѣ п. Бутеневъ. Межи правитель- ствомъ россійскимъ а курію заходили еще многи непорозуміннї, поки на конецъ не уложено оста- точного протоколу, підписаного черезъ Бутеневу, и не отослано сюда до Петербурга до остатногого підпису. Найважливіою точкою сего протоколу есть именно та: курія має наглядати, щобъ кат. духовенство въ Россіи не дѣйствувало въ цѣляхъ антиросійскихъ и щобъ виїмніи країнъ не проповѣдало по польски, але по россійски. „Zgoda o Rzymie“ пише: „Не перечимо що колька звѣдокъ, залагоджено спровѣти виїмніи кат. духовенства, скомпромитованого черезъ участіе въ повстаннію р. 1863. Курія призвала на внесеніе языка россійскаго до семинарії католицькихъ, щобъ виїмніи спосібъ приготовити священиківъ для такихъ мѣсцевостей, где языки польські есть чужими. Правителство россійске обѣцало обсѧ- дити опорожненій кат. престоли владычі, а кромѣ того поробити інші уступства що до свободы вѣренісковъ, щобъ лишь не мали на цѣли поль- зонізації. Познѣшіе підніять на нової тѣ переговоры въ Римѣ п. Бутеневъ. Межи правитель- ствомъ россійскимъ а курію заходили еще многи непорозуміннї, поки на конецъ не уложено оста- точного протоколу, підписаного черезъ Бутеневу, и не отослано сюда до Петербурга до остатногого підпису. Найважливіою точкою сего протоколу есть именно та: курія має наглядати, щобъ кат. духовенство въ Россіи не дѣйствувало въ цѣляхъ антиросійскихъ и щобъ виїмніи країнъ не проповѣдало по польски, але по россійски. „Zgoda o Rzymie“ пише: „Не перечимо що колька звѣдокъ, залагоджено спровѣти виїмніи кат. духовенства, скомпромитованого черезъ участіе въ повстаннію р. 1863. Курія призвала на внесеніе языка россійскаго до семинарії католицькихъ, щобъ виїмніи спосібъ приготовити священиківъ для такихъ мѣсцевостей, где языки польські есть чужими. Правителство россійске обѣцало обсѧ- дити опорожненій кат. престоли владычі, а кромѣ того поробити інші уступства що до свободы вѣренісковъ, щобъ лишь не мали на цѣли поль- зонізації. Познѣшіе підніять на нової тѣ переговоры въ Римѣ п. Бутеневъ. Межи правитель- ствомъ россійскимъ а курію заходили еще многи непорозуміннї, поки на конецъ не уложено оста- точного протоколу, підписаного черезъ Бутеневу, и не отослано сюда до Петербурга до остатногого підпису. Найважливіою точкою сего протоколу есть именно та: курія має наглядати, щобъ кат. духовенство въ Россіи не дѣйствувало въ цѣляхъ антиросійскихъ и щобъ виїмніи країнъ не проповѣдало по польски, але по россійски. „Zgoda o Rzymie“ пише: „Не перечимо що колька звѣдокъ, залагоджено спровѣти виїмніи кат. духовенства, скомпромитованого черезъ участіе въ повстаннію р. 1863. Курія призвала на внесеніе языка россійскаго до семинарії католицькихъ, щобъ виїмніи спосібъ приготовити священиківъ для такихъ мѣсцевостей, где языки польські есть чужими. Правителство россійске обѣцало обсѧ- дити опорожненій кат. престоли влады

такъ тяжко попеклася, что половина тѣла згорѣла на уголь и вже о жаждомъ ратуинку не было гадки. Нещастна старушка мучилася цѣлыхъ 2 тыжній въ найстрашнейшій способѣ и 18 с. м. закончила житѣ.

— Загальнаго празновання недѣль и святъ домагається часть жителївъ Львова и въ той цѣлі депутатія вручили сими днями президентови мѣста петицію съ болѣе якъ 4.000 подпісами, мѣжъ которыми есть много именъ купцѣвъ, промысловцѣвъ и рукоўльниківъ.

— На слѣдуючій посады учительскій розписує окружна рада школы въ Синоку конкурсъ ст речинцемъ до конця лютого (н. ст.) с. р., именно на посады: въ Лѣску при школѣ 4-клас., мѣшаной для старшаго учителя або учительки съ платною 450 зр.; въ Гачовѣ при школѣ 2 клас. для учителя-управителя съ пл. 450 зр., вольнымъ мешканцемъ и огородомъ; въ Гумилівѣ и въ Дыляловѣ при школахъ етатовыхъ съ пл. 350 зр. и вольнымъ мешканцемъ.

— Мукачевскій гр. к. епископъ Іоанъ подчасъ Роздвяніхъ святъ запросявъ до себе на обѣдъ всѣ вдовицѣ по священникахъ, котрѣ явились дѣйстно кромѣ немочнѣхъ старушокъ и хорыхъ. Угощающіи запрошены вдовицѣ, казавъ епископъ отъзвѣти кождой до си дому по повѣ сажня дровъ.

— За антикадавскій бѣйку въ Ляндшицѣ засуджено дня 8 (20) с. м. въ Прешбургу 8 обжалованыхъ на кару вязницѣ отъ 14 днѣвъ до 8 мѣсяцѣвъ. Засуджены внесли рекурсъ и на внесеніе защищика пущено ихъ на волю.

— Въ Бердичевѣ отбувся таитон середы похоронъ погибшихъ въ страшной катакстрофѣ тамошнаго цирку. Въ трехъ великихъ домовинахъ умѣщено лише самі перепалей кости, належачій найменше до 100 осбѣтъ. Эзъ помѣжъ окремыхъ похороновъ зазначаемъ похоронъ четырехъ официровъ въ капельмайстра войскового, котрѣ згинули въ поломъяхъ зарвонъ съ цѣлою оркестрою полковою, граююю въ цирку (18 осбѣтъ). Въ мѣстѣ пануе теперъ велика смертельность, походяча разъ отъ сильного зворушенія умбѣвъ, а такожъ отъ нездрового воздуха, якій повставъ въ людскихъ труповъ; тамтого понедѣлка умерло 38 осбѣтъ. По шпиталяхъ и другихъ домаахъ лежать хоры. Появляются такожъ случаи збожевѣблени. Для слѣдства въ дѣлѣ пожару уладжено окрему канцелярию, где працює кольканайць урядникъ судовыхъ. Власти адміністраціи жандармы будуть зъ своеї стороны окреме слѣдство. 15 осбѣтъ мають ставати яко обжалованыи о причинѣ пожару.

— Вистава електрична отбулася недавно въ Монахію (München). Австрійскій комисарь, котрый заступавъ нашу монархію, мавт потомъ въ Вѣдни цѣкавый отчить о електричности. Робивъ онъ всѣлякі демонстраціи зъ найновѣйшихъ вынайдени на тойтъ полі и заповѣнь, що не мине и рѣкъ, а неодна трудность буде усунена, неодно, о чѣмъ недавно еще нѣкому и не силою, становяся дѣломъ; не лише улицѣ и цубличнѣ будынки, але и помешканія приватнѣ будуть електричнимъ свѣтломъ освѣтлені; кождый буде мати при своїмъ столику свою електричну лампу и буде нео такъ орудувати, якъ нынѣ газовою або нафтовою, и певно не буде то дороже, але дешевше, а якъ буде пріятно, безъ горяча и безъ небезпеченія ства бѣтъ огню! Однакъ газъ не стратить на тойтъ, бо здобувъ вже себѣ дотеперѣшне, а небавкомъ опанує нове поле; будуть его уживати за топливо до помешкань и пекарнъ, бо въ той цѣлі будуть вираляти газъ підлѣйши, нечистий и дуже дешевый. Дерева и углы не будуть зовсѣмъ уживати до топлива. Кухнѣ газовъ суть вже въ Данії дуже розповсюдненій, а въ Парижи есть ихъ вже колька тысяч. Корьютъ зъ того будабы така, що не требабы клопотатися спровадженьемъ дерева и углы, въ кухнѣ будобы чисто, топлива только лише зъживалобыся, колько треба, и будобы все дешевше.

— По американськи. Одинъ калифорнійскій богачъ именемъ Іонъ Смитъ, не мѣгъ вже довше стерпѣти, що таке велике число осбѣтъ есть его именниками и заплативъ кождому Смитови въ Калифорніи по 300 долларовъ въ золотѣ, щобы змѣнить свое имѧ.

— (Дробнѣ вѣсти). Кіевскій контракты, на котрѣ звичайно зѣзджається много купцѣвъ и промысловцѣвъ, розпочинаються дні 27 л. с. м. и будуть тревати цѣлый мѣсяцъ. — Межинародну виставу штуки въ Римѣ отворено въ недѣлю при величезній участіи народа.

Вѣсти епархіальни.

Зъ АЕпархіи Львівскої.

Для теологиччихъ испытвовъ за I підвергкъ р. въ львівской семинаріи именованій комисаріи ординаріяточкими: оо. М. Сѣнгалевичъ зъ пастырского богословія, А. Петрушевичъ зъ церк. исторії, Л. Готеровскій зъ бібл. науки нов. зав., Вл. Бачинський зъ догматики, І. Величко зъ церковного права, Ал. Бачинський зъ моральної, дръ І. Мельницкій зъ догматики специальнї и дръ Г. Крыжановскій зъ бібл. науки стар. зав.

Капоничну інституцію одержавъ о. Мих. Дзеровичъ зъ Городка на кап. въ Чанижи дек. одеского.

Душпастирку посаду обнявъ о. Юл. Га-брусевичъ яко завѣдатель кап. въ Махновцахъ.

Резигнацію о. Н. Олекову зъ завѣдательства на кап. въ Милошевцахъ приято.

О вѣтностку въ Римѣ на посаду секретаря капелляна при Виц. митроп. Іосифѣ просигъ д-ръ Комарницкій.

Зъ АЕпархіи Перемышлької.

Презенту одержавъ о. Ив. Лысакъ зъ Ко-быльницѣ на Тучапы дек. судово-вишеньского.

Завѣдательство одержавъ о. Іос. Турянський зъ Старого мѣста въ кап. Мильковъ.

ГОСПОДАРСТВО и ТОРГОВЛЯ.

— Цѣна збіока. Дні 23 сѣчня платили въ Вѣдни за 100 кильогр. шпеніцѣ 10—11 зр.

— Зараза на худобу появилася коло россійской границѣ въ мѣсцевості Збрзѣ. Зъ той причини установлено 20 кильометровый округъ поморовъ въ мѣсцевостяхъ повѣтівъ борщевскаго, чортківскаго и гусятинскаго и заборонено ярмаркѣвъ на худобу рогатъ, бѣць и козы въ Борщевѣ, Скальї и Озеринахъ. Кромѣ того заборонено перегонъ зъ Россії худобы и плодовъ звѣрічихъ черезъ Скалу и Гусятину.

— Причина носатизны открыта. По наказу пруского державного уряду санитарного занимали профессоры дръ Шницъ и дръ Леффлеръ розслѣдованьемъ носатизны и открыли въ хорѣтѣ тѣлѣ дробненій микроскопічній бактерія, котрѣ побольшаються, а опеля творится зъ нихъ снѣтъ. Така снѣтъ перенесена на здоровий конѣ заражала ихъ себѣ. Хотій нема еще доси радикальныхъ лѣкѣвъ на хоробу, то добре и то, що бодай причина вже выслѣдженна; лекше буде вже и средства противъ неї винайти.

— Конгресъ рѣльничій. Въ мартѣ мас отбутися заходь галицкого товариства господарскаго конгресу рѣльничій въ Вѣдни. Мають въ нѣмъ участвути всѣ рѣльничій господарства въ Австрії.

— Старій штемпель выходять зъ ужитку съ концемъ сѣчня с. р., а вимѣнити ихъ можна до 30 цвѣтня 1883. Новій штемпель датованій рокомъ 1883.

— Кореспонденція уряду поштови щадницѣ и его органівъ зъ вкладателями щадницѣ суть увѣльненій отъ оплати належитої по 1 кр., припадаючої за дорученіе листовъ при поштовихъ урадахъ нееараріальнихъ, а такожъ и при такъ званій сельской поштѣ, належачої чо то до ераріального ча до нееараріального уряду, именно за дорученіе такъ звичайнихъ якъ и порученыхъ листовъ, взгядно за збираанье порученыхъ листовъ.

— Жертвы на Бурсу Братстви св. О. Николая въ Станиславовѣ бѣтъ 1 л. вересня до конця грудня 1882: о. дек. Левъ Мацѣльинський зъ Коропца 4 зр.; и. Волод. Устяновичъ, лѣкарь войсковый въ Монастырскахъ, 5 зр., о. Ст. Коблянський, завѣд. прих. въ Старомъщинѣ, 10 зр.; о. деканъ С. Литвиновичъ зъ Григорова, збройни 3 зр., именно бѣтъ: Виц. оо. Сѣменовича зъ Монастырскѣ 1 зр., Соневицкого зъ Переяловки 50 кр., Олесницкого зъ Волеснева 50 кр., Волошиньского зъ Чехова 50 кр., бѣтъ себе 50 кр.; о. Мацѣвскій, игуменъ монастыря въ Гощонѣ, 40 кр.; о. Глинський 1 зр.; о. Жуковскій зъ Глушкова 1 зр.; о. Куневичъ зъ Оломонця 1 зр.; о. Боднаръ зъ Потока зеленого 50 кр.; и. Радевичъ при случаю свого весілья 5 зр.; о. Пачовскій зъ Богородчанъ складку 7 зр., именно бѣтъ: о. Галіковскаго 1 зр., о. Бѣлецкого 1 зр., о. Кропельницкого 50 кр., о. Охримовича 1 зр., о. Глѣбовицкого 50 кр., о. Витошиньского 1 зр., о. Заклиновскаго 50 кр., о. Пачовскаго 50 кр., о. Гол.. 1 зр.; о. Валявскій зъ Лысця 50 кр.; Монастырь въ Бучачу 5 зр.; Монастырь въ Золочевѣ 2 зр. 10 кр.; складка на весілью у о. Гощовскаго въ Володимирцахъ 4 зр.; и. А. Тышинський зъ Неполоковичъ, начальникъ станиція желѣз. дороги, 1 зр.; о. Колянковскій зъ Кутъ по случаю весілья своїхъ братаницѣвъ въ Станиславовѣ 5 зр.; о. Грицай зъ Демянова 1 зр.; и. Слѣвницький, пенсіон. ц. к. капитанъ въ Чукаловѣ, 2 зр., о. Мацѣльинський, деканъ зъ Коропца, 2 зр.; о. Грицай зъ Демянова 2 зр.; и. Сеньковскій, столяръ въ Станиславовѣ, 50 кр.; о. Руденський зъ Яблонівки 1 зр.; о. дек. Проскуринскій зъ Петрикова 1 зр.; о. дек. Губчакъ зъ Калуша 10 зр.; о. дек. Мацѣльинський 2 зр.; о. Кучинський бѣтъ громады Лучиницѣ складку 3 зр. (К. 6.)

Переписка Редакціи и Администрації.

Виц. о. А. Б. въ Нагорянахъ: Жертвы на дѣвоче воспиталище Василіянокъ прінимаються кождого часу. Ви. Дописувателеви зъ Лемківщини: За прислану доцись сердечно дякуємо; о дальшій доцись въ зачатомъ предмегу дуже просимо. Ви. Р. въ С. Редакторъ „Дѣла“ все ще обложно хорый и не може заниматься писаньемъ. Въ загалѣ всѣхъ Ви. Дописувателевъ, ожидаючихъ якихъ небудь пояснень бѣтъ Редактора, просимъ на довшій часъ о терпеливості.

Подяка.

За вселаскавѣшь участь и заходы въ похоронѣ бл. п. о. Юліана Телишевскаго, консультора Ч. С. В. В. и игумена улашковецкого, складають въ імені всѣхъ въсї родини прилюдно якъ найсердечнѣшъ подяку, именно Виц. о. Остраверсъ, игумену бучацкому, котрїй потрудився на похорони помимо зимного воздуха, Виц. о. Чмолѣ и Виц. о. Михалевичу за щиро участь и прехорошу надгробну бесѣду, підносячу заслуги Покойного, Ёго любовь до народу и церкви въ Ёго щиро працю около добра молодежі. Складають такожъ нашу подяку Виц. оо. Колодницкому, Бушаку и Новодворскому за щирі труды въ похоронахъ. Кромѣ того дякуємо Вамъ, Виц. и Виц. оо. за ту сердечну прихильність, якуоказували Вы завсїдь Покойному за Ёго житї.

Въ Бучачи, дні 8 (20) Сѣчня 1883.
Дейницкій и Кафадскій, сродники Покойного.

Подяка.

Неумолима смерть забрала намъ дні 14 л. сїчня с. р. Найлюбезнѣшаго нашего Отца Александра Парыловича, пароха въ Тустановичахъ. Складають щиру подяку Виц. оо. Доскоскому зъ Болховець, Подлускому зъ Попелѣвъ, Калужняцкому зъ Модрича, Нимиловичу игумену Чина св. Вас. В., Ільницкому зъ Унятічъ, Грыцаю зъ Михалевичъ, Погорецкому зъ Вацовичъ и Кошалкевичу зъ Трускавиць, приспѣвшимъ на похорони, — за послѣдну прислугу, отдану Покойникови, за служеному мужеви окола добра своєї церкви и прихода. Дякуємо Виц. оо. Подлускому за єго тро-

гательне працальне слово въ церквѣ и Вс. о. Калужняцкому за сердечне слово надгробне; дякуємо всѣмъ знакомымъ и другамъ, супроводившимъ тѣліній останки на мѣсце вѣчного спочинку. „Спасибо“ за оказане спбоччутье позбасташимъ дѣтямъ и внукамъ. Най имъ Господь Богъ стократно надгородитъ!

Северинъ Турчмановичъ, зять; Ольга Турчмановичъ, донька Покойного.

Съ нынѣшнімъ числомъ розсылаємо брошурку ц. к. уряду поштової щадницѣ.

Курсъ львівскій зъ дні 23 л. сїчня 1883.

платять жадають

австр. валютою

р. кр. р. кр.

239 50 292 50

165 — 168 —

288 — 303 —

1. Акціи за штуку.

Жел. Альбрехта по 200 р. въ серебр.

Австр. общ. плавби пар. по 500 р. м. к.

Жел. Альбрехта Елизавети по 200 р.

„ Прешевско-Тарнів. по 200 р.

„ Північн.-Ферд. по 1000 р. м. к.

„ Кар. Лів. по 200 р. м. к. ер.

„ Львів.-Черн. по 200 р. ав. ер.

Общ. желѣзн. держ. по 200 р. м. к.

Полудн. желѣз. держ. по 200 р. а. в.

І. жел. угор.-галиц. по 200 р. въ ер.

Жел. Альбрехта по 200 р. въ серебр.

Австр. общ. плавби пар. по 500 р. м. к.

Жел. Альбрехта по 200 р. въ ер.